

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

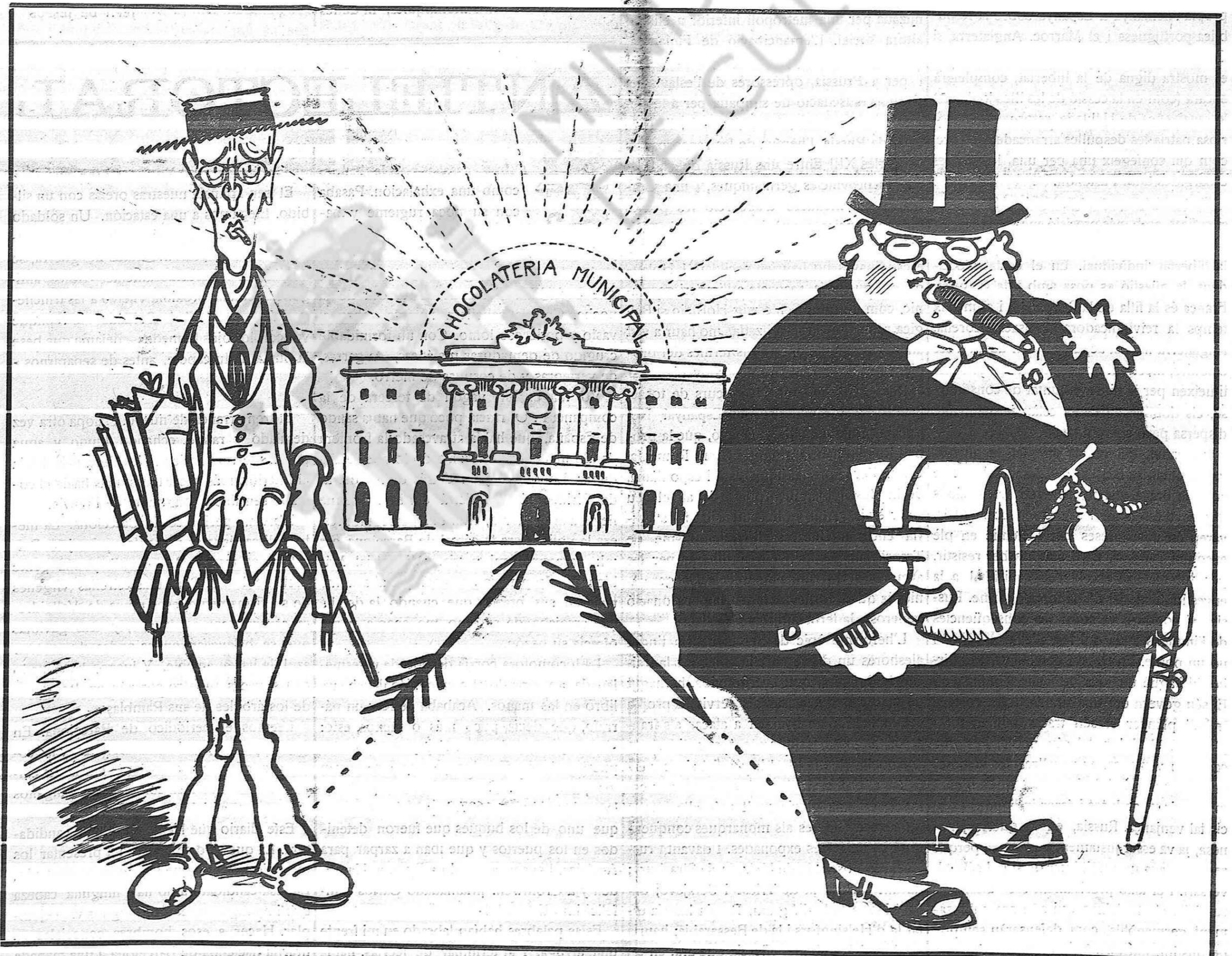
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 3'50

Gràfic instructiu, dedicat als electors de Barcelona

“Antes de tomar... el chocolate municipal”

“Después de haberlo tomado”

Candidatures

Davant el còs electoral retret i escèptic; davant la greu situació financiera del municipi de Barcelona; davant els grans problemes ciutadans plantejats, des del de les aigües al de l'Exposició ¿no era d'esperar que'ls partits polítics fessin un esforç extraordinari per a oferir al poble candidatures de la més completa solvència i del més alt prestigi?

Això era d'esperar, en efecte. No obstant, tenim sota els ulls les candidatures diverses, i no veiem pas que aqueixa lògica esperança hagi tingut realització. Hi ha en les candidatures proclamades alguns noms eminents i respectables. Però hi preponderen les mitjanies i les nul·litats.

Quina llàstima que el republicanisme no trobi el seu veritable camí, en aquesta lliberal i generosa ciutat de Barcelona! Els republicans som aquí els més i som els millors. Una candidatura que representés amplemment i dignament l'esperit de la ciutat, democràtic i catalanesc, tindria la victòria segura, i fóra després segur el redreçament municipal.

L'anell de Policrat

oferta de l'illa de Xipre, patria de Venus, a Grècia per Anglaterra, és un bell gest, perquè resulta una satisfacció més a l'integració de les nacionalitats esquarterades i disperses. Vetaquí una oferta ben diferent de les que Alemanya, abans de la guerra, feia subrepticament a la Gran Bretanya, proposant-li el repart de les colònies franceses i belgues; i també ben distinta de les que se suposava fetes per la propia Alemanya a Espanya sobre la República portuguesa i el Marroc. Anglaterra, si Grècia no esquivava els seus compromisos i es mostra digna de la llibertat, completarà encara (com en la cessió de les illes jòniques) la renaixença de Hèl·lade, retornant a la gloriosa patria les despulles arrancades al Turc, com qui confegeix una per una, les pedres esbargides d'un Partenó.

En realitat, aquesta guerra hauria d'haver significat, amb més precisió encara, la reivindicació de les llibertats nacionals, ademés de la llibertat individual. En el costat d'occident, la qüestió es posa amb tota gravetat: França és la filla de la Revolució, i al mateix temps la reivindicadora d'Alsàcia-Lorena. Anglaterra ha vist acudir en son auxili a ses colònies, mostrant que si les nacions se constitueixen per la lliure voluntat de constituir-se, els dominis britànics estan formant una dispersa però coherent nació.

En canvi, del costat oriental, la qüestió varia. Quan se faci l'estudi desapassionat de aquesta brava guerra, se dirà: les nacions dignes d'ésser-ho, les nacions occidentals, varen ésser sorpreses per l'enemic en plè ensomni pacifista, però varen saber resistir, per llur mateixa excel·lència espiritual, a la envestida material d'una força enorme. Rússia, al contrari, va sofrir les conseqüències de l'immens atràs que feia d'ella un remat i no un poble. En la seva derrota, trist és dir-ho, hi hagué un fons de justícia immanent. El seu govern era una tirania, i ens costava treball plànyer el seu fracàs militar, tot i planyent el dolor del seu poble; i és que cantaven venjança, en nosaltres, les víctimes de la truculència interior russa, que un enemic venjava, amb tot i ésser indigne d'exercir tal venjança. Rússia, en la guerra japonesa, ja va ésser justament derrotada, perquè representava un sentit inferior al del seu adversari. Per això precisament eren aleshores russòfils els mateixos qui són ara rabiosament germanòfils, com defensaran sempre, per instint, totes les forces retardataries.

A Rússia li hauria correspost avui una no-

ble funció i un alt exemple: si França i Anglaterra se concitaven la simpatia de tots els esperits lliberals de la terra per agrament filial, Rússia hauria degut concitar en favor de les forces aliades els esperits col·lectius de les nacionalitats opresses. Ella va deslliurar Bulgària, l'ingrata, del jou turc; ella hauria hagut de mostrar-se no sols la llibertadora de les terres esclaves sotmeses al germanisme, sinó també la d'algun poble germànic somès a ella. Aqueix exemple hauria estat una glòria capaç d'excusar per sí sola moltes victòries deshonroses. Imagineu al Czar decretant, no ja la tardana llibertat de la menaçada Polònia, sinó la d'aquesta Finlàndia tirantada per una metròpoli inferior a ella en altura social. L'emancipació de Finlàndia, nació germànica, ¡quina lliçó per a Àustria i per a Prússia, opressores de l'eslavisme! ¡I quina suscitatció de simpatia per a les terres escandinaves, sobre tot Suècia, l'antiga rival de Rússia, l'hereua de les rencorositats de Carles XII! Entre una Rússia que alliberés les províncies germàniques, i una Alemanya que menacés d'absorció les petites independències germàniques, com ahir a Dinamarca, ¿qui dubta que les preferències escandinaves no haurien vacil·lat? I Holanda, qui quedaria, respecte a l'imperi germànic, com un futur Schleswig-Holstein si Bèlgica romangués esclavitzada, ¿no hauria vist amb més claretat encara els termes del problema, i per tant les propies conveniències?

Rússia compta amb el concurs de tot el llatinitisme europeu, excepte Espanya? No. Encara hi ha una altra excepció, que la propia Rússia hauria pogut evitar. Rumania. Com? Per la oferta, immediata i espontània, de la Bessaràbia, incorporant-la an el seu solar ètnic. ¿Amb quina intensitat no s'hauria encès a Bucarest l'irredemptisme de Transilvania, empenyent a lliberar per les armes la terra rumana subjecta als germànics ja que retornava a la patria per donació generosa, la terra subjecta als eslaus?

L'heroisme èpic de Servia hauria tingut aleshores un digne corteig, malgrat la traïció de Bulgària, qui, avergonyida, ha hagut de cercar per a atacar als servís la propia calumnia d'Alemanya per a atacar als francesos, fingir-se, jesuíticament, agredida.

Aquella Rússia ideal havia vist aixecar estatuës al nou czar lliberador a les terres cedides, en una glòria molt més alta que la qui aixeca estatuës als monarques conqueridors en les terres expoliades. I davant Prússia la de Posen, la de Metz, la de Strasburg; davant Àustria la de Triest i Serajevo; davant Hongria la d'Agram, Rússia hauria estat la d'Helsingfors i la de Bessaràbia; hauria estat també, amb més eficàcia que ara, en un nou Plewna concedit a la vigor civilitzadora

que ara no té, la llibertadora d'Armènia, on ara corre a torrents la sang infantil cristiana com en una realitat horrible del mite d'Herodes, entre el vergonyós silenci dels neutrals europeus i la severa protesta de la jove Nord Amèrica, encara no corumpuda per aquest paràsit: el cadavre d'una historia gloriosa...

Anglaterra, oferint Xipre, oferiria a les hostils divinitats de la guerra l'anell de Policrat. Els Déus no l'han volgut... ¿Serà això un terrible auguri?

GABRIEL ALOMAR

Vigilies de... jaure

A fa una pila de temps que a cada nova elecció s'accentua la minva de vots emesos. Creiem que en la lluita que tindrà lloc de demà en vuit aquesta reculada de votants pendrà unes proporcions extraordinàries.

Cap dels partits que lluitaràn ha tingut l'acert de confeccionar una candidatura de prou força per a despertar l'interès de la opinió. La Lliga estrena una colla de joves que encara no són res, exposant-los a que les tentacions de la casa gran els ensenyin el camí de la desvergonya. La coalició radical-nacionalista no s'ha sapigut sustreure encara del tot al vici de repartir càrrecs per a pagar serveis més o menys polítics. No cal parlar dels elements monàrquics, ni de les

dretes clericals perquè d'aquestes la opinió, i sobre tot el còs electoral, ja no'n fan mai cas.

Apart el poc bon ull en la confecció de les candidatures, hi ha també les poques ganas de molestar-se per a uns afers que no han de dur-nos cap resultat pràctic. La gent està convençuda de que el mal no té remei i tant li fa que sigui en Pere com en Pau el que malgasti els bens comunals, el que permeti que ens envenenem amb aliments de guardarropià i el que mantingui a Barcelona amb tot l'aspecte d'un poblet de mala mort.

Aquesta desconfiança en un remei immediat inspira el manifest del Bloc retraient-se de la lluita; les dissidències acaben de refredar els entusiasmes; la massa obrera arronsa les espatlles davant unes eleccions. Tot contribueix a que l'elector es quedi a casa murmurant aquell aclaparador: — ¡ja s'ho faràn!

El poc relleu dels joves que formen la candidatura de La Lliga ens hauria fet concebir falagueres esperances de triomf, si els republicans haguessin encertat en la confecció de la seva. No és tan dolenta com temíem, perquè s'han eliminat alguns noms desprestigiats que s'indicaven, però encara no se l'ha depurada lo suficient perquè pugui defensar-se a plens pulmons i amb la cara ben alta. Aixís i tot, és la millor que's presenta.

I com que no'ns ha entusiasmat i veiem que no interessa a la opinió cap de les candidatures presentades, creiem que aquesta vegada seràn molts menys els electors que aniràn a votar. El còs electoral, amb el seu retraiment, demostrarà que la opinió està unànim en considerar que, sobre tot en assumptes municipals, tots ho fan prou malament.

JEPH DE JESPU

ANTI-ELECTORAL

El tren pasaba por la llanura como una exhalación. Pasaba con su boca rugiente y babeante de cenizas, de vapores y de llamas. Con sus ojos de fuego que abrían dos enormes agujeros en las tinieblas, que encendían el vestido de sombra de la noche. Con la cabellera flotante sobre el vasto y poderoso lomo. Con un formidable crugido de dentaduras metálicas, de garras, de vértebras y de costillas de hierro.

Yo iba en un vagón de tercera de la compañía P. O. Hacia poco que había salido de España, que había atravesado la frontera dando una enorme coza a todo lo que dejaba detrás. Lo que dejaba detrás de mí, detrás del Pirineo bárbaro, detrás del tren que me llevaba al destierro, eran mis perseguidores, era la policía, era la cárcel de Barcelona, era ¡oh, sarcasmo! mi patria. ¡Mi patria! Más bien me lo parecía esta otra que ahora me tenía en sus brazos, que cuando la de allá me arrojaba de su seno, me acogía y me ofrecía su pezon.

La locomotora corría desbocada y desmenada, arrastrando el convoy. Yo llevaba un libro en las manos. Acababa de leer un párrafo, que decía, poco más o menos, esto: «Los reyes han de tener siempre abiertas las puertas de sus Estados, para que se vayan los que quieran. Cuando Carlos I prohibió la emigración, en 1637, hay quien asegura que uno de los buques que fueron detenidos en los puertos y que iban a zarpar para América, llevaba a bordo a Pym, a Hampden y a Cromwell. ¡Malhadado Carlos I, infelicitísimo Estuardo!»

Estas palabras habían labrado en mi frente una arruga. Y al terminar de leerlas, había dicho yo: «Si puede haber otros Carlos I,

puede haber también otros Cromwell.»

El tren apuñala nuestras orejas con un silbido. Llegamos a una estación. Un soldado que viajaba conmigo y que ha venido contándome fabulosas aventuras de guerra, se despide de mí afectuosamente: «Adiós, amigo. La semana próxima vuelvo a las trincheras. Ya le escribiré.» «Soldado—le repliqué yo, con los ojos húmedos—déjame que bese la punta de tu capote, antes de separarnos.»

El tren arranca de nuevo. Galopa otra vez desalado y raudo, echando humo y agua por las férreas narices. Nos lleva más hacia el interior, más hacia París, más hacia el corazón sensible y sangriento de Francia.

Abro un periódico de Barcelona. La metròpoli catalana se presenta a mis ojos. Barcelona es fea. En Barcelona hay una gente bastante burra. Pero esas estrellas vírgenes de su firmamento, esos pinos de Vallvidrera, severos como obispos, y esas gaviotas que se balancean en las ondas de su mar azul, la hacen amable. Y luego, ha cantado tantas veces nuestro corazón en las ramas de los árboles de sus Ramblas...

Leemos el periódico de Barcelona. En Barcelona se aproximan elecciones, y las codicias zumban como abejas irritadas. La ciudad es una inmensa colmena de zánganos que aspiran a vivir sin trabajar.

Este diario que leemos trae una candidatura. La que se dice que van a presentar los republicanos. La que sin duda presentarán. En esa candidatura no hay ninguna cabeza que imponga respeto, ni ninguna vida ejemplar. Hacer a esos hombres concejales es tirar la hacienda de Barcelona a una manada de lobos. Para que esos gánapiros salgan

triumfantes, vale más que ganen las elecciones el requeté y la Defensa Social.

Esos candidatos ¿por qué se empeñan en ser ediles? Para regenerar a Barcelona no será. Porque ¿qué saben ellos de Ciencia Administrativa, de Derecho Municipal, de Hacienda y de Impuestos, de Pedagogía y de Urbanización, de Higiene y de Seguridad, de Estética y de Limpieza, de Comunicaciones y de Alumbrado, de municipalización de servicios? ¿Qué saben ellos de todo eso? ¿Qué saben ellos, sino ladrar y decir mu?

Señores desaprensivos, óiganme. Cuando sean ustedes regidores ¿de qué peculados no serán ustedes capaces, de qué distracciones y de qué desfalcos no se harán reos? ¿Y quieren ustedes que los votemos? Anden y que los vote a ustedes su padre. Que los mantenga él, que los ha hecho. Vayan ustedes a esquilor borregos a Extremadura, a engañar chinos a Cantón, a contar cuentos de nodrizas al Hospicio. Nosotros no nos mamamos el dedo. A nosotros sólo el barbero nos afeita. A nosotros no se nos toma la trenza, porque nos hemos cortado hace tiempo ese apéndice capilar.

Pero ¡ay! me olvidaba de que yo me hallo a muchos cientos de kilómetros de Barcelona y no soy elector. Bien. Lo mismo da. Yo no soy elector, pero puedo aconsejar a los electores y decirles: «A los que han sido ya concejales una vez, y se han distinguido, más que por su sed de justicia, por su sed de oro, no los votéis. A los que han sido diputados provinciales, y sólo han hecho reformas y mejoras en la pequeña provincia, en la pequeña circunscripción de su domicilio, no los votéis. A los que son ricos y no

emplean su capital en hacer posible la revolución, no los votéis. A los que se llaman republicanos y están casados por la iglesia y bautizan a sus hijos y los educan en los Jesuítas o en escuelas clericales, no los votéis. Finalmente, a los que son abogados, por más radicales o revolucionarios que se finjan, no los votéis.»

ANGEL SAMBLANCAT

París, octubre 1915

Intel·lectuals incompetents

OT un estudi psicològic, molt interessant i curiós, podria fer-se a propòsit de la posició d'alguns intel·lectuals germanòfils davant la gran guerra. Mai com ara ens havia aparegut tan clara la limitació dels seus horitzons mentals. Mai com ara s'havia fet tan palesa la seva incapacitat per a comprendre els amples problemes del nostre món. A aquests intel·lectuals podríem anomenar-los «intel·lectuals incompetents».

Els es creuen veure els problemes múltiples que la guerra planteja o aguditzada, i només veuen el miralleig enlluernador de les ideologies personals personals o d'altri. Bé estaria que guaitessin els fets d'ara a través de les idees pròpies. Però ells no guaiten verament a través. La seva mirada no arriba a travessar les seves idees. Aquestes se'ls posen davant els ulls de l'ànima com un còs opac.

D'aquí ve que, en veritat, no veuen els problemes. Se'ls imaginem. Parlen dels problemes de la guerra, però no es refereixen als problemes vius, reals, sinó a petits problemes interiors del seu esperit egocèntric. Confonen la guerra de les nacions amb les

escaramuces ideològiques i sentimentals que dins ells es produeixen. I, tot volent explicar la guerra, s'expliquen a sí propis una vegada més.

Aquests intel·lectuals són els homes qui mentalment estan més mal situats per a judicar la guerra i el conjunt dels problemes que enclou. Volen arribar a conclusions filosòfiques, pretenen formular principis. I comencen per desconèixer els fets de la guerra, sos antecedents polítics, diplomàtics, econòmics i ètnics. Qui tracta filosòficament els problemes de la guerra, no solament no està dispensat de conèixer els fets que s'hi refereixen, sinó que està obligat a tenir-ne una coneixença profunda. L'estudi històric d'un problema és indispensable als qui vulguin fer-ne l'estudi filosòfic. Ai dels filòsofs que no saben història!

Poques coses hi ha tan tristes com el cas dels intel·lectuals que, tractin del que tractin, parlin en el to que parlin, sempre fan literatura. Els seus comentaris sobre els esdeveniments, no tenen altre valor que'l purament retòric i poètic que puguin contenir. Se pot fer retòrica i poètica a propòsit d'un tema que no's coneix, o es coneix imperfectament, o la comprensió de la qual escapa a la pròpia capacitat mental. El que no's pot fer, en aquests casos, és filosofia, vera filosofia. Allò que d'aquell tema es digui, pot valer molt retòricament i poèticament. Però la seva valua filosòfica, científica, és nul·la.

Recordem haver llegit fa alguns anys que fou presentat a l'Estat major francès un plan per a la defensa de la frontera de l'est. Al general encarregat d'informar, li va semblar excessivament imaginatiu el plan. Per tota refutació, va escriure al marge de la primera fulla del document, amb llàpiz vermell, aquest sol mot: *literatura*. Doncs bé: al marge de moltes disquisicions sobre la guerra, un hom pot posar-hi el mateix mot vermell: *literatura*. Sovint es tracta de literatura filosòfica, la qual és, no una mena de filosofia, sinó una mena de literatura.

I, francament: davant d'aqueixa literatura, preferim els discursos espantosament retòrics de don Joan Vázquez de Mella, orador espanyol.

FULMEN

SONATA LXXXI

OIS, si voleu que us ho digui, ja estic tip de mastegar boira. Amb el fum de la pipa, servidor ja està servit, no necessito per res aquestes bromes; me fan, primer,

mal de cap; després, mandra, i desseguida, fàstic, vòmit i pudor. Uix! Déu me'n guard de viure a Londres.

Bueno: s'ha cremat el «Principal». Jo no hi era; diu que'ls bombers i els soldats i el senyor governador varen quedar tant bé. *Bueno*, lo cremat, cremat. Ja m'afaitareu demà.

Diu que'l jove Volpini va portar-se heroïcament. Això ja m'ho crec més. M'ho crec més per allò que deia aquell:

—Les accions arriscades, generoses, heroïques, tenen de fer-les els perdularis, els viciosos, els noctàmbuls *et sic de caeteris*; vostè pot comprendre que un home de sa casa, amb dona, amb fills, amb negoci, s'arrisqui aixís com aixís? I ca, home, i ca! *Nosotros somos nosotros*, i portem les riendes del carro de la família. Que ha salvat dugues criatures? que vagi salvant, així farà la pau amb les que deu tenir abandonades per aquests móns de Déu.

Que va recollir els quartos? Burro!, més que burro! Podia fer veure que s'havien cremat, i ficar-se'ls a la butxaca.

Sempre hi hauràn ignocents, fins entre la gent de vici. Que'n va deixar el rei Herodes!...

Molt bé! Ara obriran les Corts; ara es ballaràn; ara no'ns donaràn res; ara faràn reformes; ara caurà el govern; ara pujarà el senyor Romanones. A mi...? Tornem-hi? Ja m'afaitareu demà.

Eleccions. A la Lliga diu que'ls en hi faltaven, de candidats; a don Alexandre, diu que n'hi sobraven. Els uns, per carta de més; els altres, per carta de menos. A qui votarem? Què farem?

—Tornem-hi?
—Ja m'afaitareu demà.

La Guerra? La Guerra ja comença a semblar la cançó de l'enfadós. Au! Que acabin d'una vegada! Quan el cel és blau i fa bon temps, sense ni fret ni calor, neutral, vaja, fa bò parlar de la guerra; però amb aquesta boira i aquests ruixims, què dimontri! Que's matin!

Sí, homes, sí; que's matin, i, calieu que vaig a llegir-me un article del senador del regne que'm sembla que és cosa bona. Mireu quin títol:

«El obrero propietario»

De què rius?

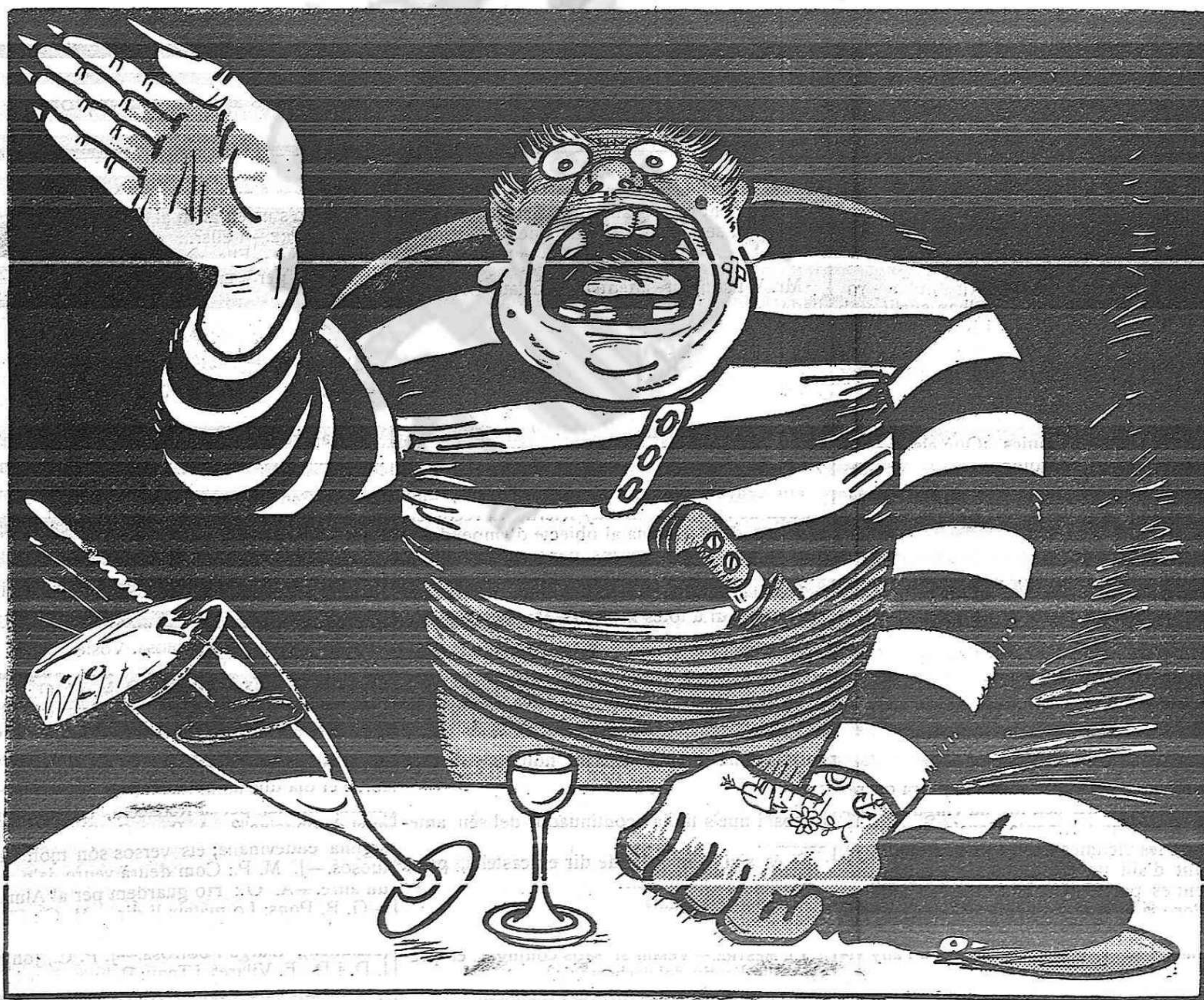
No riguis, ximple! De què rius? Ah!, sí; ara l'has encertada.

Ja m'afaitaràs demà!

Bevem-hi. Enric!... Enric!...

MORITZ IX

MÍTING ELECTORAL

—Ciudadans: A la caixa del comú hi ha molts pocs quartos. I això s'ha d'acabar; ja'ns cuidarem nosaltres de que això s'acabi!...

GALERIA PINTORESCA

PERQUE ES PRESENTEN

Aquí els teniu!... Contempleu-los ¿Voleu sabè, en realitat, per quins motius es presenten candidats per concejal?

Don Ramón és un bon home; té dugues cases al Call i una hisenda a Mollerusa, però és president anys hà del «Fomento Sagrerense», s'ha gastat un dineral en els mobles del casino, ha pagat la major part dels tiberis que allí es donen, i, aquí aon tants carcamals, sense mèrit de cap classe, entren a la Casa Gran, i no és just que se'l recompensi pels bons serveis que ha prestat? Heu's-aquí perquè es presenta candidat per concejal.

**

El senyor Reig sab que Amèrica avui ja no és ultramar; sab que alguns han fet fortuna

sense cap necessitat d'anar-se'n a Buenos Aires, ni a Cuba ni al Canadà; sab que aquí hi ha grans empreses que tenen tractes constants amb el nostre Municipi; sab els negocis que fan el Sindicat d'Obres Públiques, la Mortuoria Comunal, l'Elèctrica Catalana i la Societat del Gas. Això ha fet que ell es presenti candidat per concejal.

* *

Don Joaquim té, ara com ara, tres fills, nou cosins germans, sis nebots, un germanastre, dos fillols i cinc cunyats. Tots es troben sense feina, i com que els temps estan mals i el col·locar-se no és fàcil, don Joaquim, que té bon nas, pensa:—«Què més pla que veure si'ls fico a Cà la Ciutat i els poso, l'un a «l'listero», l'altre a «vista» de portals, aquests a inspectors d'arbitris i aquells a «Ensanche» o a Encants? D'aquí ve que ara es presenti candidat per concejal.

* *

En Domingo deu al sastre quatre trajos i un gabán; deu al forner que'l soporta vintinou duros de pa; deu sis trimestres de casa, deu vuit parells de calçat, deu un any a la minyona, deu cinc arrobes de carn, deu al barbè, a la portera, a la farmacia, al manyà, a la bugadera, al metge, a la taverna, a l'estanc, al fustè, al pintó, al lampista, a tota l'humanitat.... Per xò en Domingo es presenta candidat per concejal.

C. GUMÀ

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 29 D'OCTUBRE
AL 4 DE NOVEMBRE DE 1915

Per terra

Al front franco-belga, apart del violent canoneig, hi ha hagut violentíssims atacs alemanys a la Champagne, que han fracassat amb pèrdues elevadíssimes per als atacants. L'únic resultat apreciable de l'ofensiva tedesca ha estat la recuperació de la col·lina de Tahure.

Al front rus, els nous esforços dels alemanys contra Riga i Divinsk, tampoc han tingut èxit. Han tingut èxit, al contrari, els contraatacs russos, que han obligat a retrocedir considerablement a l'enemic al sud de Divinsk. L'ofensiva austro-alemanya a la regió del riu Styr, després de guanyar algun terreny, ha acabat amb un desastre, puix els russos han acorralat als adversaris en els pantans d'aquella regió, on han tingut pèrdues enormes. Una nova ofensiva russa a la Galitzia ha fet recular alguns kilòmetres als austríacs a la vora del riu Strypa, perdent els últims uns 4.000 presoners.

Al front italià, nous atacs dels italians han permès an aquests alguns avenços parcials, tot agafant un altre miler de presoners.

Al front balcànic els serbis segueixen reculant lentament al nord i a l'est. En el sud les tropes franceses aguanten ferm.

Als Dardanel, Armenia (Càucas) i Mesopotàmia, calma relativa.

Per mar

El submarí francès *Turquoise*, canonejat al mar de Màrmara, s'ha enfonsat, quedant presonera dels turcs la tripulació.

L'esquadra russa ha bombardejat el port búlgar de Varna, resultant inútils els atacs dels submarins alemanys.

El dragamines anglès *Hythe* se n'ha anat a fons al mar Egeu. S'ofegaren 150 homes.

A causa del temporal ha embarrancat a la costa d'Escòcia el creuer anglès *Argyll*, de 10.000 tonellades, construït el 1905.

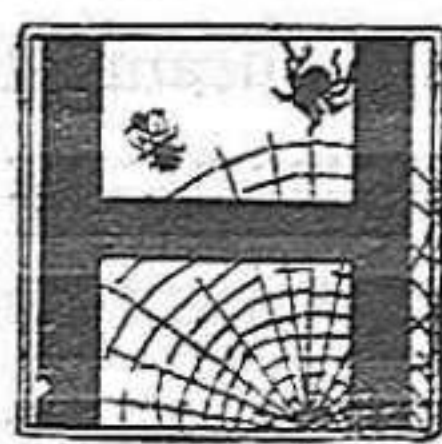
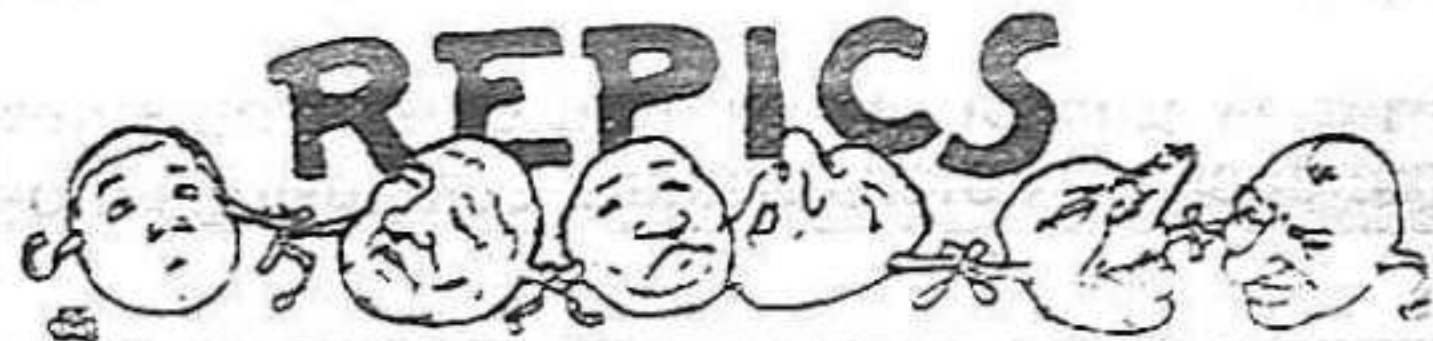
El torpeder anglès n.º 96 ha anat a fons a l'estret de Gibraltar per haver topat amb un vapor.

Al Bàltic, nombrosos barcos mercants alemanys han sigut enfonsats pels submarins anglesos.

Per l'aire

Relativa calma. On més bombardeigs aeris

hi han hagut és en el front austro italià. Els austríacs, dignes de sos aliats teutons, han tirat bombes damunt Venècia, destruint una obra d'art del Tiepolo.

o diem? No ho diem?...

...Vaja, sí, diguem-ho. Cap de les candidatures que han fet públiques els partits bel·ligerants respòn an aquell projecte de fer un Ajuntament d'altura (ganes de deslumbrar a l'Oriol Martorell).

Hi han en totes elles, homes eminentes i honorats, veritables prestigis... però... però tot plegat no ho sé... manca allò que en Pich, volguent dir tota un'altra cosa, ne digué *un poco de hegemonia*.

Un formidable incendi ha destruït per complet el vell «Teatro Principal» de Barcelona.

El sinistre, ocorregut dimecres a les primeres hores de la matinada, fou d'aquells que no respecten ni la pedra ni el ferro. En poca estona, la magnífica sala d'espectacles, on els barcelonins vells i joves, havien aplaudit tantes obres líriques i dramàtiques, i tants i tants artistes de primer ordre, esdevingué un munt de runes fumejantes.

El «Teatro Principal» comptava tres segles de existència, i és natural que la seva pèrdua hagi sigut sentida avui per tots els bons barcelonins.

Tot condolguent-nos de la gran desgracia, que per a l'Art i per a Barcelona representa la destrucció del antic Teatre de Santa Creu, fem vots per a sa prompte reedificació.

Ni en Vinaixa, ni l'Ambroa, ni en Cascante... ¿Què ha estat aquesta mena de degollació dels ignocents?

El profeta Pahissa plora sobre les runes de ses il·lusions....

Els bel·ligerants estan a punt. Les municions esperen ésser gastades; els soldats somnien en l'endemà de les heroicitats....

Però sembla que el còs electoral, davant de tants combatents, entre tants bel·ligerants, pot-ser se decidirà... per la neutralitat.

I lo pitjor és que serà una neutralitat *idònea*.

An el senyor Andrade ja li han dat els alts empleats del seu Ministeri un banquet. No comença malament això! Però, senyor Andrade, no s'ho cregui, ja patirà, ja.

Voldriem parlar del Govern. Però ens ho hem rumiat una mica. Divendres s'obren les Corts. LA CAMPANA surt dissabte. ¿Hi haurà encara Govern (es a dir això que'n diem Govern) el dissabte?

Lo diu: nois emboliquem.

Finalment els nacionalistes s'han surtit amb la seva. Volien cinc candidats i ja els tenen.

Després diran que en Corominas noté mà esquerra... Cinc candidats, ja n'hi ha per a fer respecte.

I els candidats monàrquics. ¿Què els hi sembla dels candidats monàrquics?

Sempre hi ha d'haver un número còmic.

Llàstima que passi tant inadvertit!

El senyor Puig i Alfonso, llibrer; en Gustau Gili, editor; en Casas Carbó, editor i llibrer.... Es una invasió d'editors i llibreres al Ajuntament.

Algú ha preguntat a l'Antoni López:

—I, doncs, vostè que fa?

I ell ha respost:

—¿Jo? venc llibres!

Per a portar unes flors a la sepultura on reposen les cendres del seu fill, ha vingut de València la mare d'en Clemente Garcia, la més ignocente de les víctimes de la repressió de 1909.

Ha dut d'allí un pensament d'artifici, que anyalment és portat al sagrat lloc, en aquesta diada. Poruga de que se l'emporti algú, no l'abandonava en braços de la grossa creu de fusta clavada allí, i se l'entorna a casa per a l'any vinent.

Si en Maura i quants alentaren els seus procediments barbres fossin capaços d'entendre el mèrit de l'acció d'aquesta velleta, que no té medis, que viu de la pobresa, sempre a punt de

Un silló que no té adob

—I jo que'm creia que amb quatre peus s'aguantaria millor!...

plorar pel seu fill, sentirien una punyida al cor, i el sofriment dels grans pecadors peneditis escursaria la seva existència malament aprofitada.

Mr. Wilson, president dels Estats Units, no bada.

Ara aprofita les delícies de la dolça neutralitat per pendre estat de matrimoni. Segons notícies es casa a fi d'any amb una sufrageta molt maca.

Els telegrams afegeixen que la boda serà una cosa molt íntima.

Bon profit!

Un senyor que fa cara d'ex sagristà, amb l'ajuda de l'*Anuario Bailly-Riera*, va recorrent el veïnat de Barcelona al objecte d'empendre a tots els que's diuen Joseps, per fer-los esquitxar una pesseta amb destí a la «Sagrada Família».

I és clar, com que, segons la dita, de Joseps i ases n'hi han a totes les cases, l'home no's cansa de trucar portes.

Lo que és que no en totes el reben com ell voldria.

Afortunadament no són tants els ases com els Joseps.

Barcelona disfruta ja d'un nou Governador civil.

Es un senyor a qui ningú coneixia, que's diu Matos i que's titula «continuador del seu antecessor».

Si és així, li haurem de dir en castellà, per a que no entengui millor:

«Para este viaje...»

EL MESTRE.—Veiam si sabs conjugar el present d'indicatiu del verb *morir*?

L'ALUMNE.—Sí, senyor; vagi escoltant:

Jo'm moro.

Tu la dinyes.

Ell deixa la pallofa.

Nosaltres fem el badall.

Vosaltres us en aneu al altre barri.

EL MESTRE.—I ells?...

L'ALUMNE.—Els res, perquè un o altre s'ha de quedar per a enterrar-nos.

CORRESPONDENCIA

Cavallers: Pepis: Ha arribat tard, per al número extraordinari. — J. C. i P.: Per la subscripció a que fa referència, nosaltres ens dirigirem al Centre Federalista, Consell de Cent, 263, baixos.—Hip: La seva revista no hi ha capigut; serveixi's passar-la a recollir, si és que vol condensar les notes en la pròxima.—El Corresponsal (Serós): Les cartes han d'ésser més curtes i han de venir firmades degudament.—Pep C.: Té molta raó; vostè coneix el món; llàstima que no descriu tan bé com pensa. Vostè diu: «En el món tot és un flux i reflux.» I efectivament, lo de vostè és *flux i reflux*.—P. M. i J. G.: La notícia és d'escàs interès.—E. Rodríguez: Els hi falta bastant per a estar allò que's diu al punt de carmetlo.—Nemesius: S'estima l'obsequi. Ho llegirem amb molt gust... i ens ho endurèm a la torre el dia que'ns hi portin. Home, per què no passa, un dia, per la Redacció, que tindrem el gust de conèixe'!—A. Roca C.: Si hi cab, anirà alguna endevinalla; els versos són molt defectuosos.—J. M. P.: Com deurà veure, ja'n parla un altre.—A. O.: Ho guardem per al Almanac.—G. B. Pons: Lo mateix li dic.—M. G.: El *gravat* no'ns convé.—X. Jo: Idem idem.—Ll. Ll. C. (Sabadell): Llarga i boirosa.—J. P. C., Johanan, J. D. i D., E. Vilaret, i Tenu: Rèbuts els originals que envien amb destí al Almanac, i gracies.—Johanan i S. A. i C.: Estàn bé, però no hi caben. Anirà al Almanac.

Impremta La Campana y L'Esquella, : Olm, 8.—Barcelona